

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 lutego 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił **W. W.** prawa do wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład wyjaśnił, że nie zaliczono wnioskodawcy okresu od 15 lutego 1974 roku do 15 stycznia 1991 roku na stanowisku traktorzysty w Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. albowiem nie przedstawił świadectwa wykonywania pracy w szczególnych a z przedłożonej dokumentacji nie można jednoznacznie ustalić czy wnioskodawca wykonywał prace stale i w pełnym wymiarze wymienione w wykazie A dział VIII w transporcie i łączności pkt.3 rozporządzenia. W załączonych dokumentach wskazano jedynie, że wnioskodawca wykonywał pracę jako traktorzysta.

Decyzję organu rentowego **W. W.** uznał za krzywdzącą i w dniu 21 lutego 2017 roku złożył odwołanie, wnosząc o uwzględnienie okresu zatrudnienia od dnia 15 lutego 1974 roku do dnia 15 stycznia 1991r. na stanowisku kierowcy ciągnika, jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach i zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu podał, że był zatrudniony w Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. na stanowisku kierowcy traktorzysty w transporcie publicznym i wykonywał pracę w tym charakterze do dnia 15 stycznia 1991 roku.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 9 marca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący – **W. W.**, urodzony w dniu (...), ukończył 60-ty rok życia w dniu 18 września 2014 roku (bezsporne, a nadto wniosek o emeryturę -k. 1 plik akt emerytalnych ZUS).

Wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę w dniu 9 grudnia 2016 roku (wniosek o emeryturę - k. 1-2 plik I akt emerytalnych ZUS).

W dniu 14 lutym 2017 roku organ rentowy wydał decyzję, którą odmówił **W. W.** prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca nie udowodnił do dnia 1 stycznia 1999 roku wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Dodał, że wnioskodawca nie przedłożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach (decyzja z dnia 14 lutego 2017 roku – k. 35 akt emerytalnych ZUS).

Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (wniosek o emeryturę – k. 1 verte akt emerytalnych ZUS).

Organ rentowy uznał wnioskodawcy jako bezsporny łączny staż pracy w ilości 25 lat, a w tym okresy składkowe w wymiarze 16 lat, 10 miesięcy i 29 dni oraz okresy uzupełniające role w wymiarze 8 lat, 1 miesiąc i 1 dzień. Na podstawie złożonych przez wnioskodawcę razem z wnioskiem o emeryturę dokumentów organ rentowy nie uznał wnioskodawcy żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach. W szczególności ZUS nie zaliczył odwołującemu okresu pracy, jako traktorzysty w okresie od 15 lutego 1974 r. do 15 stycznia 1991r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. stwierdzając, że bark podstaw do ustalenia, że pracował jako traktorzysta (kierowca ciągnika) w transporcie i łączności (bezsporne, a nadto świadectwo pracy – k. 14 akt ZUS, uzasadnienie zaskarżonej decyzji – k. 35 akt emerytalnych ZUS).

W dniu 14 lutego 2017 roku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, którą odmówił **W. W.** prawa do emerytury z uwagi na to, że wnioskodawca nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (decyzja z dnia– k. 35 akt emerytalnych ZUS).

Odwołujący otrzymał wystawione przez Spółdzielnię Kółek Rolniczych w K. świadectwo pracy z dnia 15 stycznia 1991 roku, w którym podano, że **W. W.** w okresie od dnia 15 lutego 1974 roku do dnia 15 stycznia 1991 roku był zatrudniony w Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. na stanowisku traktorzysty. Natomiast od 1 listopada 1979 roku powierzono

wnioskodawcy obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony marki S. (świadczenie pracy - k. 341 akt emerytalnych ZUS, powierzenia obowiązków k.18 akt sprawy).

W. W. nie otrzymał świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. (okoliczność bezsporna).

Zgodnie z dokumentem prawa jazdy kat. A, C, E wystawionym przez Starostę (...) w dniu 13 marca 2006 roku wnioskodawca posiada uprawnienia do prowadzenia traktora od dnia 2 października 1972 roku, a do prowadzenia samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony od dnia 17 listopada 1976 roku (protokół rozprawy – k. 31).

W Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. w spornym okresie wnioskodawca pracował początkowo jako traktorzysta i przeważnie dowoził dzieci do szkoły w transporcie publicznym w przyczepie do traktora, robił w (...) dowoził towar do cukrowni a sporadycznie tylko w zastępstwie i dwa tygodnie w roku pracował przy pracach polowych. W okresie od 2 maja 1978 roku do 1 listopada 1979 roku jeździł samochodem Ż. rozwożąc różne towary a od 1 listopada 1979r. jeździł samochodem ciężarowym marki S.. Praca była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy. (zeznania świadków Andrzeja Rogozińskiego k.40, 3 min.15 sek. protokołu elektronicznego, T. R. k.40, 9 min. 54 sek. protokołu elektronicznego, zeznania wnioskodawcy w charakterze strony k.41, 22 min. 26 sek. protokołu elektronicznego).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów, których część znajdujące się również w załączonych aktach organu rentowego, a także na podstawie okazanego przez wnioskodawcę na rozprawie z dnia 9 sierpnia 2017 roku prawa jazdy kat. A, C, E jak i na podstawie osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wnioskodawcy oraz zeznań świadków: A. R. i T. R..

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom wymienionych świadków, w których zgodnie zeznali, że pracowali we wskazanych przez nich okresach razem z wnioskodawcą w Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. będąc przełożonymi wnioskodawcy. Sąd Okręgowy na podstawie złożonych przez tych świadków zeznań nie zaliczył jednak całego spornego okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. wyłączając okres pracy jako traktorzysta oraz kierowca samochodu marki Ż. od 2 maja 1978 r. do 1 listopada 1979r., jako stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Tym niemniej podkreślić od razu należy, że wnioskodawca udowodnił staż pracy w warunkach szczególnych w łącznym wymiarze 15 lat, 5 miesięcy, kiedy to odwołujący wykonywał pracę w warunkach szczególnych jako kierowca ciągnika w transporcie (traktorzysta) od dnia 15 lutego 1974 zaś od 1 listopada 1979r. jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony marki S..

Dodać także należy, że organ rentowy nie zakwestionował zeznań żadnego z przesłuchanych w sprawie świadków, zaś świadkowie jako osoby obce do wnioskodawcy nie mieli interesu zeznawać na jego korzyść.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (art. 196 ustawy) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2013 roku) stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z treścią § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe: co do wieku, wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych oraz nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca spełnia również warunek posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Spór pomiędzy stronami w istocie polegał bowiem na tym, że organ rentowy nie mógł na podstawie złożonych dokumentów ustalić, w jakim okresie odwołujący pracował jako traktorzysta, a w jakim jako kierowca samochodowy, natomiast wnioskodawca nie mógł przed Zakładem wykazać tej przesłanki za pomocą zeznań świadków. Dodatkowo wnioskodawca nie dysponował świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych z okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w K..

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku wskazuje, że wymienione w pkt 3 działu VIII prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych są pracami w szczególnych warunkach.

Stosownie do treści § 2 ust. 1 okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W myśl § 2 ust. 2 okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma jednak zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach Sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego

z dnia 27 maja 1985 roku, sygn. III UZP 5/85, LexPolonica nr 320954, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku, III UZP 6/84, LexPolonica nr 321108).

Sąd Okręgowy oceniając cały zgromadzony materiał dowodowy doszedł do przekonania, że wnioskodawca udowodnił analizowaną przesłankę własnymi zeznaniami oraz zeznaniami zawnioskowanych świadków. Podkreślić w tym miejscu należy, iż istotnym jest jakie prace faktycznie w toku swojego zatrudnienia wykonywał skarżący oraz czy prace te są wymienione w cytowanym wyżej rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, gdyż właśnie to rozporządzenie jest aktem prawnym, w oparciu o który należy orzekać, czy dana praca była pracą w warunkach szczególnych. Nazwa stanowiska lub brak tej nazwy nie może dyskwalifikować faktycznie wykonywanych prac. Dlatego Sąd Okręgowy zważył, że wnioskodawca pracował na stanowisku pracy traktorzysty to jest kierowca ciągnika w transporcie w okresie od 15.02.1974r. do 2.05 1978r. czyli wnioskodawca stale, a więc w sposób ciągły w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy wykonywał w ramach zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. pracę kierowcy ciągnika, traktorzysty, określoną w pkt 3 działu VIII wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.), która jest pracą w szczególnych warunkach, a której wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Oraz w okresie od 1 listopada 1979r. do końca zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w K. wnioskodawca stale, a więc w sposób ciągły w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, określone w pkt 2 działu VIII wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 z późn. zm), określającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Przypomnieć należy, że do przyznania emerytury konieczne jest, aby wszystkie wskazane w cytowanych przepisach przesłanki zostały spełnione łącznie. Bez kumulatywnego spełnienia powyższych warunków prawo do emerytury w oparciu o art. 184 cytowanej ustawy, nie przysługuje. Wobec poczynionych w sprawie ustaleń stwierdzić należy, że wnioskodawca spełnił wszystkie przesłanki wymagane do przyznania emerytury: wieku (ukończył 60 lat życia), posiadania co najmniej 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Wnioskodawca złożył natomiast wniosek (skutkujący wydaniem zaskarżonej decyzji) w dniu 9 grudnia 2016 roku.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2016 roku.

Zarządzenie - odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu wypożyczając akta rentowe wnioskodawcy.